

Bruxelles, 21.12.2016
SWD(2016) 469 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI

care însoțește documentul

**Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului
privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de înghețare și de confiscare**

{ COM(2016) 819 final }
{ SWD(2016) 468 final }

Fișă rezumat
Evaluarea impactului cu privire la Propunerea de regulament privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de înghețare și de confiscare
A. Necesitatea de a acționa
De ce? Care este problema abordată?
Actualul cadru juridic pentru recuperarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni în UE nu răspunde în mod eficace problemei reprezentate de faptul că infractorii își ascund activele în alte state membre. Doar foarte puține ordine de înghețare și de confiscare sunt executate în alte state membre. Prin urmare, prea puține active care provin din săvârșirea de infracțiuni sunt înghețate și confiscate în UE, iar infractorii beneficiază astfel de câștigurile lor ilegale. Au fost identificate mai multe motive pentru utilizarea limitată a celor două decizii-cadru care formează cadrul juridic actual. O problemă majoră este că cele două instrumente de recunoaștere reciprocă care sunt în vigoare în prezent nu acoperă multe tipuri de ordine de înghețare și de confiscare care pot fi emise la nivel național (în special în ceea ce privește confiscarea care nu se bazează pe o condamnare, dar și confiscarea extinsă și confiscarea de la terți). Mai mult, procedurile și certificatele actuale sunt inutil de complicate și ineficace. În plus față de problemele menționate anterior, instrumentele care sunt în vigoare în prezent nu conțin dispoziții privind despăgubirea victimelor sau restituirile în favoarea acestora.
Ce se așteaptă de la această inițiativă?
Obiectivele generale ale propunerii sunt: 1. înghețarea și confiscarea mai multor active provenite din săvârșirea de infracțiuni în cazuri transfrontaliere în vederea prevenirii și combaterii criminalității, inclusiv a terorismului și a criminalității organizate; 2. sporirea gradului de protecție a drepturilor victimelor în cazurile transfrontaliere.
Obiectivele specifice sunt următoarele: 1. îmbunătățirea recunoașterii reciproce a ordinelor de înghețare și de confiscare în cazurile transfrontaliere prin extinderea domeniului de aplicare al instrumentului de recunoaștere reciprocă; 2. instituirea de proceduri și de certificate mai simple, care să permită o prelucrare mai rapidă; 3. sporirea numărului de victime care să beneficieze de despăgubiri transfrontaliere.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?
Întrucât infractorii își ascund adesea activele în alte state membre, este esențial să existe o cooperare transfrontalieră eficace pentru a se confisca produsele provenite din săvârșirea de infracțiuni. Legislația UE prevede deja recunoașterea reciprocă a ordinelor de înghețare și de confiscare, însă aceste prevederi nu au ținut pasul cu evoluțiile recente din legislațiile naționale ale unor state membre și cu dispozițiile recente de la nivelul UE privind normele minime comune. Propunerea de față extinde domeniul de aplicare al cooperării, ceea ce înseamnă că o gamă mai largă de ordine de confiscare vor avea caracter executoriu în statele membre. Propunerea va institui proceduri și certificate mai simple, care vor permite o prelucrare mai rapidă. În plus, va prevedea norme specifice cu privire la posibilitatea victimelor de a solicita despăgubiri sau restituiri în cazurile transfrontaliere.
B. Soluții
Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există o opțiune preferată sau nu? De ce?
Au fost luate în considerare patru opțiuni de politică principale: menținerea statu-quoului (opțiunea 1), o opțiune legislativă cu caracter neobligatoriu (opțiunea 2) și două opțiuni de politică de reglementare

(opțiunile 3 și 4). Menținerea statu-quoului ar însemna să nu se întreprindă nicio acțiune la nivelul UE, iar celelalte trei opțiuni de politică alternativă ar îmbunătăți, într-o măsură diferită, capacitatea de a pune sub sechestru și de a confisca la nivel transfrontalier produsele provenite din săvârșirea de infracțiuni. Opțiunea 2 (acțiune non-legislativă/instrument juridic neobligatoriu) ar sprijini recunoașterea reciprocă a ordinelor de înghețare și de confiscare, de exemplu prin organizarea de cursuri de formare, diseminarea de bune practici și promovarea utilizării instrumentelor internaționale de încurajare a sechestrării și confiscării transfrontaliere. Cu toate acestea, impactul preconizat al acestei opțiuni ar fi destul de scăzut și unele state membre ale UE ar continua să nu dea curs anumitor solicitări din partea altor state membre. Opțiunile 3 și 4 (acțiune legislativă care prevede un nivel minim spre mare de obligații) ar introduce obligația de a recunoaște și de a executa o serie de ordine de înghețare și de confiscare a activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni. Opțiunea 3 ar presupune recunoașterea reciprocă a ordinelor de înghețare și de confiscare care sunt prevăzute în Directiva 2014/42/UE. Opțiunea 4 ar presupune recunoașterea ordinelor de confiscare care nu se bazează pe o condamnare. Subopțiunea 4a (opțiune mediană) ar depăși cadrul opțiunii 3 și ar acoperi toate tipurile de confiscare penală, inclusiv confiscarea penală care nu se bazează pe o condamnare. Subopțiunea 4b (opțiunea maximală) ar include și confiscarea administrativă sau civilă care nu se bazează pe o condamnare. Opțiunea preferată este subopțiunea 4a, deoarece prevede un instrument nou de recunoaștere reciprocă, cu un domeniu de aplicare extins, care acoperă toate tipurile de ordine de înghețare și de confiscare emise în contextul procedurilor penale. Așadar, aceasta completează măsurile de armonizare introduse de Directiva 2014/42/UE și va prevedea, de asemenea, norme specifice în ceea ce privește protecția drepturilor victimelor în cazurile transfrontaliere.

Cine sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Statele membre recunosc necesitatea de a îmbunătăți recunoașterea reciprocă a ordinelor de înghețare și de confiscare prin intermediul unui nou instrument legislativ. Prin urmare, acestea sprijină o opțiune de politică ce implică noi norme legislative (opțiunile 3, 4a sau 4b). Există totuși diferențe între pozițiile statelor membre cu privire la tipul de măsuri care ar trebui să fie prevăzute. Opțiunea 3 nu ar pune probleme speciale statelor membre, dar nu ar fi considerată suficientă de către acele state membre care au mai multe forme de confiscare extinsă. Opțiunea 4a ar fi opțiunea cea mai ușor acceptată de statele membre, întrucât cele mai multe state membre au deja dispoziții privind confiscarea penală care nu se bazează pe o condamnare. Punctele de vedere ale statelor membre sunt destul de împărțite în ceea ce privește opțiunea 4b. Parlamentul European este în favoarea unei propuneri legislative de consolidare a recunoașterii reciproce a ordinelor de înghețare și de confiscare.

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, avantajele opțiunilor principale)?

Cerința de a recunoaște o gamă mai largă de ordine de înghețare și de confiscare ar trebui să sporească valoarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni care sunt înghețate și confiscate transfrontalier. Prin urmare, aceasta ar trebui să ducă în cele din urmă la reducerea profiturilor obținute din criminalitatea organizată, infractorii nemaiputând să reinvestească profiturile pentru a finanța în continuare criminalitatea. Creșterea probabilității de confiscare are și un efect de descurajare a criminalității și ar trebui să ducă la o reducere a pierderilor de venituri pe care le înregistrează statele membre. Impactul social ar fi în general pozitiv, întrucât activele provenite din săvârșirea de infracțiuni care sunt confiscate pot fi restituite victimelor de la care au fost furate sau pot fi utilizate în scopuri sociale pozitive.

Care sunt costurile opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, costurile opțiunilor principale)?

Va exista o majorare a costurilor administrative atât pentru autoritățile emitente, cât și pentru autoritățile de executare, care se explică prin creșterea frecvenței procedurilor transfrontaliere și a executării ordinelor de înghețare și de confiscare. Aceste costuri administrative ar urma însă să fie (mai mult decât) compensate printr-un nivel de recuperare transfrontalieră a activelor care se preconizează a fi mai mare. Ar urma să se înregistreze beneficii considerabile și din prevenirea activităților infracționale și a atacurilor teroriste, având în vedere că infractorii ar urma să fie lipsiți de fonduri.

Care va fi impactul asupra societăților, a IMM-urilor și a microîntreprinderilor?

Întreprinderile, IMM-urile și microîntreprinderile nu vor fi afectate în mod direct de această propunere. Confiscarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni face totuși mai dificilă funcționarea întreprinderilor, astfel încât, pe termen lung, instrumentul propus ar trebui să ajute întreprinderile cu activitate economică legitimă prin reducerea concurenței reprezentate de operatorii ilegali.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?

Cerința de a recunoaște și de a executa o gamă mai largă de ordine de înghețare și de confiscare va duce la o creștere limitată a costurilor suportate de autoritățile de asigurare a respectării legii și de autoritățile judiciare. Cu toate acestea, costurile menționate ar trebui să fie compensate prin sporirea capacității de a recupera și, după caz, de a reutiliza produsele provenite din săvârșirea de infracțiuni.

Vor exista și alte efecte semnificative?

Capacitatea de a îngheța și a confisca în mod eficace și la nivel transfrontalier active provenite din săvârșirea de infracțiuni și de a le restitui victimelor, după caz, ar urma să sporească încrederea în sistemele judiciare ale statelor membre și în UE, în general.

D. Măsuri ulterioare**Când va fi reexaminată politica?**

La 5 ani de la data aplicării noului instrument juridic.